

Τα βήματα βελτίωσης / εκσυγχρονισμού του ελληνικού σιδηροδρόμου. Τι ανέφερε στη Βουλή ο υπουργός Μεταφορών (videos)

2024/03/27 09:02 στην κατηγορία ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Στα βήματα βελτίωσης / εκσυγχρονισμού του ελληνικού σιδηροδρόμου αναφέρθηκε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, Χρήστος Σταϊκούρας στη «συζήτηση επί της προτάσεως δυσπιστίας κατά της κυβέρνησης».

Η ομιλία του υπουργού Υποδομών και Μεταφορών

Το τραγικό δυστύχημα στα Τέμπη, στις 28 Φεβρουαρίου 2023, είναι μια εθνική τραγωδία, που έχει συγκλονίσει την πατρίδα μας και τους πολίτες της.

Με αφορμή και τη σημερινή συζήτηση, εκφράζω, για ακόμη μια φορά, εκ μέρους της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και του συνόλου των εργαζομένων του, την οδύνη μας για τον χαμό τόσων συνανθρώπων μας, κυρίως νέων παιδιών, τη βαθιά θλίψη προς τις οικογένειες των θυμάτων και την ειλικρινή συμπαράστασή μας στις οικογένειες των τραυματιών, αλλά και προς εκείνες και εκείνους που ταξίδευαν με την επιβατική αμαξοστοιχία εκείνο το βράδυ και φέρουν αυτή την επώδυνη εμπειρία στην ψυχή τους.

Προς όλους αυτούς τους ανθρώπους, τις οικογένειες των θυμάτων, τους διασωθέντες, καθώς και το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας, έχουμε αναλάβει ισχυρή δέσμευση απέναντι σε ένα διπλό καθήκον:

1^ο. Τη διερεύνηση των συστημικών προβλημάτων ασφαλείας που οδήγησαν στο δυστύχημα.

2^ο. Την ενίσχυση του επιπέδου ασφάλειας του σιδηροδρομικού δικτύου.

Προφανώς, δεν είμαι εδώ για να ωραιοποιήσω καταστάσεις. Ούτε να ισχυριστώ ότι έχουν λυθεί όλα τα προβλήματα.

Προβλήματα που έχουν σωρευθεί τις περασμένες δεκαετίες και για την επίλυση των οποίων απαιτείται συστηματική και πολύχρονη προσπάθεια. Υποστηρίζω, όμως, ότι κινούμαστε με ευθύνη στη σωστή κατεύθυνση.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να σας παρουσιάσω τις ενέργειες που έχουμε υλοποιήσει τους τελευταίους μήνες, εφαρμόζοντας ένα συγκροτημένο σχέδιο για την αναβάθμιση του ελληνικού σιδηρόδρομου και την αποκατάσταση της αξιοπιστίας του.

1^ο. Παραδόθηκε, τον Σεπτέμβριο του 2023, η Σύμβαση 717 για την ανάταξη της σηματοδότησης και της τηλεδιοίκησης στον άξονα Αθήνα - Θεσσαλονίκη - Προμαχώνας.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε εντός του χρονοδιαγράμματος που είχε τεθεί από την πολιτική ηγεσία, το τμήμα που υπολειπόταν από Οινόη μέχρι Τιθορέα, το αναβαθμισμένο Κέντρο Ελέγχου Κυκλοφορίας του τμήματος Σιδηροδρομικό Κέντρο Αχαρνών - Τιθορέα και το νέο Κέντρο Ελέγχου Κυκλοφορίας στη Λάρισα.

Το τμήμα από τον Δομοκό μέχρι τη Λάρισα, επί του οποίου τα συστήματα είχαν μόλις εγκατασταθεί και λειτουργούσαν, καταστράφηκε από την κακοκαιρία «Daniel», τον Σεπτέμβριο του 2023.

Για την ασφαλή κυκλοφορία στο συγκεκριμένο τμήμα, οι διασταυρώσεις των συρμών γίνονται στους σταθμούς Λιανοκλαδίου και Λάρισας, οι οποίοι καλύπτονται από σηματοδότηση και τηλεδιοίκηση.

2^ο. Ολοκληρώθηκε η παράδοση, το Νοέμβριο του 2023, της Σύμβασης για την εγκατάσταση συστήματος αυτόματης προστασίας συρμών (ETCS - Level 1), επί της γραμμής.

Συγκεκριμένα, υλοποιήθηκε η εγκατάσταση, εντός του χρονοδιαγράμματος που είχε τεθεί από την πολιτική ηγεσία, στα τμήματα ΣΚΑ - Οινόη, Οινόη - Τιθορέα και Λάρισα - Πλατύ.

3^ο. Υπεγράφη η Σύμβαση μεταξύ ΓΑΙΑΟΣΕ και Hitachi Rail για την επαναφορά σε λειτουργία του ETCS επί συρμών.

Η Σύμβαση υπεγράφη στις 14 Μαρτίου 2024 και οι εργασίες ξεκίνησαν στις 19 Μαρτίου.

4^ο. Ολοκληρώθηκαν, εντός του 2ου εξαμήνου του 2023, έργα για την ενίσχυση της ασφάλειας του σιδηροδρομικού δικτύου, όπως είναι:

- Η κατασκευή της δίδυμης γέφυρας στο Γαλλικό Ποταμό.
- Η λειτουργία του συστήματος «ΟΣΜΟΣ» για την παρακολούθηση, σε πραγματικό

χρόνο, των 14 γεφυρών στο τμήμα Τιθορέα – Δομοκός.

- Η περάτωση έργων αντιπλημμυρικής προστασίας στα σιδηροδρομικά έργα της Πελοποννήσου και της Στερεάς Ελλάδας.

5^ο. Ελήφθησαν μέτρα αποκατάστασης εξοπλισμού στο δίκτυο του ΟΣΕ.

Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται:

- Η αποκατάσταση φωτισμού, πυρόσβεσης και πεδιομέτρησης του GSM-R σε όλες τις σήραγγες του σιδηροδρομικού άξονα Κόρινθος – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Στρυμόνας – Προμαχώνας.
- Η αποκατάσταση και η ενίσχυση της ραδιοεπικοινωνίας με VHF σε όλο το μήκος του παραπάνω άξονα.
- Η λειτουργία των συστημάτων συναγερμού και η εγκατάσταση νέου κλειστού κυκλώματος καμερών στις σήραγγες Πλαταμώνα και Τεμπών.
- Η πλήρης λειτουργία των Κέντρων Ελέγχου Κυκλοφορίας Κορίνθου, ΣΚΑ, Λιανοκλαδίου και Θεσσαλονίκης, καθώς και η ολοκλήρωση αυτού της Λάρισας.
- Η σύνταξη τευχών δημοπράτησης για το έργο GSM-R στα υπόλοιπα τμήματα του κύριου σιδηροδρομικού άξονα.

6^ο. Βρίσκονται σε φάση υλοποίησης ή ανάθεσης σειρά εργασιών για τη συντήρηση υποδομών.

Αυτές αφορούν την επιδομή, τα συστήματα σηματοδότησης και τηλεδιοίκησης, το GSM-R, καθώς και τη φύλαξη των εγκαταστάσεων.

7^ο. Ολοκληρώθηκε, τον Δεκέμβριο του 2023, η τοποθέτηση 300 καμερών συνεχούς παρακολούθησης των συρμών.

Η τοποθέτηση έγινε στις σήραγγες του Πλαταμώνα, των Τεμπών, της Όθρυος, του Καλλιδρόμου και των Αγίων Αναργύρων.

Γίνεται καταγραφή, σε πραγματικό χρόνο, στα Κέντρα Ελέγχου Σηράγγων.

8^ο. Ενισχύθηκε, οικονομικά, ο ΟΣΕ, με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών και των έργων συντήρησης.

Ο Οργανισμός, από τον Ιούλιο του 2023, έχει υπογράψει, για πρώτη φορά στην ιστορία του, Σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο.

Η ετήσια χρηματοδότησή του αυξήθηκε από τα 45 στα 75 εκατ. ευρώ.

Η σύμβαση καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των δύο μερών, ενώ συνοδεύεται από πενταετές Επιχειρησιακό Σχέδιο, το οποίο καθορίζει επακριβώς τους όρους της χρηματοδότησης του Οργανισμού.

9^ο. Ενισχύεται το ανθρώπινο δυναμικό του ΟΣΕ.

Ολοκληρώνεται, εντός Μαΐου 2024, η πρόσληψη 117 υπαλλήλων τακτικού προσωπικού, διαφόρων ειδικοτήτων.

Και έχει ήδη εγκριθεί η διαδικασία πλήρωσης 100 επιπλέον θέσεων, διαφόρων ειδικοτήτων.

10^ο. Προχωρά η μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες για τη δημιουργία ενός νέου, ενιαίου και σύγχρονου φορέα, με πυρήνα τον ΟΣΕ.

Στη νέα αυτή εταιρεία, της οποίας 100% μέτοχος θα είναι το Ελληνικό Δημόσιο, εντάσσονται η ΕΡΓΟΣΕ, καθώς και το τροχαίο υλικό και οι ενεργές σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις της ΓΑΙΑΟΣΕ.

11^ο. Προχωρά η οριστική αποκατάσταση του σιδηροδρομικού δικτύου από τις εκτεταμένες ζημιές που προέκυψαν από τον «Daniel», με προδιαγραφές σημαντικής επαύξησης της ανθεκτικότητας αυτού.

Το συνολικό κόστος εκτιμάται περίπου στα 450 εκατ. ευρώ και αφορά στο τμήμα Δομοκός - Λάρισα, του κύριου άξονα Αθήνα - Θεσσαλονίκη, καθώς και στους κάθετους άξονες Λάρισα - Βόλος και Παλαιοφάρσαλο - Καλαμπάκα.

12^ο. Συνεχίζονται οι ενέργειες για την εξασφάλιση συγχρηματοδότησης των έργων από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ενδεικτικά, εγκρίθηκε η χρηματοδότηση για τα έργα της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Ροδοδάφνη - Ρίο και της νέας ηλεκτροκινούμενης διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Τιθορέα - Δομοκός.

13^ο. Υπεβλήθη, τον Ιανουάριο του 2024, αίτημα χρηματοδότησης από το πρόγραμμα “Συνδέοντας την Ευρώπη - 2” (CEF 2, 2021 - 2027).

Το αίτημα αφορά:

- Την αναβάθμιση της σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Αλεξανδρούπολη - Ορμένιο.
- Την αναβάθμιση του τμήματος Άνω Λιόσια - Κιάτο.

- Την ανακαίνιση των υποδομών του τμήματος Αχαρνές – Οινόη.
- Την αναβάθμιση των υποδομών στη γραμμή Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας.
- Την ολοκλήρωση της νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Ρίο – Πάτρα.

14^ο. Συγκροτήθηκε, στις 18 Σεπτεμβρίου 2023, ο Εθνικός Οργανισμός Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών.

Βασικό μέλημα, η διερεύνηση του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών, η οποία είναι ανεξάρτητη από τη δικαστική έρευνα και αποσκοπεί στην ανάδειξη των συστημικών προβλημάτων ασφαλείας.

Πραγματοποιήθηκε, από τον ΕΟΔΑΣΑΑΜ, σειρά ενεργειών για τη συλλογή των αναγκαίων στοιχείων από τη Δικαιοσύνη και το σύνολο των εμπλεκόμενων σιδηροδρομικών φορέων, μεταξύ των οποίων και η ΡΑΣ.

Αναπτύχθηκε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων, μετά από σχετικό αίτημα, στις 30 Σεπτεμβρίου 2023, με σκοπό τη συνδρομή ειδικών εμπειρογνομόνων στη διερεύνηση του δυστυχήματος.

Συγκροτήθηκε το όργανο διερεύνησης του φορέα, απαρτιζόμενο από 3 διερευνητές.

15^ο. Ζητήθηκε από τη ΡΑΣ, τον ΕΟΔΑΣΑΑΜ, τον ΟΣΕ και τη Hellenic Train, η άμεση διερεύνηση συμβάντων.

Συγκεκριμένα, επισημάνθηκε, από την πολιτική ηγεσία, η αναγκαιότητα ασφαλούς κυκλοφορίας στις ισόπεδες διαβάσεις από τον ΟΣΕ, καθώς και η αναγκαιότητα συντήρησης του τροχαίου υλικού από τη Hellenic Train.

Ως αποτέλεσμα, η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων, με Επιστολή της προς τη σιδηροδρομική επιχείρηση, της 21^{ης} Μαρτίου 2024, ζητά ενημέρωση, στοιχεία και μέτρα ελαχιστοποίησης των βλαβών του τροχαίου υλικού.

Ως προς τα πρόσφατα συμβάντα, η πολιτική ηγεσία ζήτησε την άμεση υποβολή εκθέσεων για τα περιστατικά που περιήλθαν σε γνώση της. Επί αυτών, έχουν ήδη εκδοθεί τα πρώτα πορίσματα.

Με βάση αυτά, θα συνιστούσα σε όσους εξάγουν βιαστικά συμπεράσματα, να είναι περισσότερο προσεκτικοί.

Ενδεικτικά, πριν από 6 ημέρες, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής και πρώτος υπογράφων της πρότασης δυσπιστίας, κ. Νίκος Ανδρουλάκης, είχε αναφέρει από το βήμα της Βουλής:

«Αντί, λοιπόν, ακόμη και μετά την τραγωδία να εκσυγχρονίσετε το σιδηροδρομικό δίκτυο, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικές τραγωδίες, εσείς κάνετε μια πλαστή επίδειξη δύναμης. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμη και σήμερα, ένα χρόνο μετά, γινόμαστε μάρτυρες σε περιστατικά όπου μια νέα σιδηροδρομική τραγωδία αποτρέπεται στο παραπέντε. Πόσες φορές δεν είδαμε κάτι σε πρωτοσέλιδα εφημερίδων».

Θέλω να ενημερώσω τον κ. Ανδρουλάκη και φυσικά δημόσια την ελληνική κοινωνία, ότι στα πορίσματα των ίδιων των εμπλεκόμενων φορέων, αναφέρεται ως υπεύθυνος για τα συμβάντα που έχουμε εκθέσεις, ο ανθρώπινος παράγοντας.

Χαρακτηριστικά, σύμφωνα με την αναφορά της Επιτροπής Διερεύνησης της Hellenic Train, ο μηχανοδηγός περιστατικού του περασμένου Δεκεμβρίου έσφαλε, ενώ σε άλλο περιστατικό του εφετινού Φεβρουαρίου, δεν υπήρχε σωστή επικοινωνία μεταξύ σταθμάρχη και μηχανοδηγού, αν και τα συστήματα – και στις δύο περιπτώσεις – λειτουργούσαν.

Μάλιστα, στο πρώτο συμβάν, μέχρι σήμερα, 3 μήνες μετά, αναζητείται ο ταχογράφος...

Επιπρόσθετα, οι συγκεκριμένες αναφορές διαπιστώνουν την αναγκαιότητα λήψης βελτιωτικών ενεργειών, που αφορούν τον ανθρώπινο παράγοντα.

Με βάση τις 15 ανωτέρω παρεμβάσεις, απευθύνω μήνυμα προς όλους τους εμπλεκόμενους στην αλυσίδα του σιδηροδρομικού έργου.

Οφείλουμε να επιδεικνύουμε υψηλότερη ατομική και συλλογική ευθύνη, ώστε συμπληρωματικά με τις νέες τεχνολογίες, να αναβαθμίζουμε την ασφάλεια των μεταφορών και να ενισχύουμε την ποιότητα των υπηρεσιών.

Χρειάζεται συνεχής προσπάθεια, για να φέρουμε τον ελληνικό σιδηρόδρομο στο επίπεδο που οραματιζόμαστε και αξίζει στους πολίτες.

Αποτελεί χρέος μας προς τον ελληνικό λαό, αλλά και ελάχιστη ένδειξη σεβασμού στη μνήμη των θυμάτων και τον ισόβιο πόνο των οικογενειών τους.